

ASIA Maa- ja metsätalousministeriön menettely tiedusteluun vastaamisessa

KANTELU

Kantelija on 3.4.2018 oikeuskanslerinvirastoon saapuneeksi kirjatussa kantelussaan arvostellut sitä, että hän ei ole saanut vastausta 3.1.2018 oikeusministeriöön lähettämäänsä tiedusteluun, joka koskee metsästyslaissa säädettyä koiran kiinnipitovelvollisuutta. Kantelun mukaan oikeusministeriö on 12.1.2018 siirtänyt tiedustelun maa- ja metsätalousministeriön (MMM) vastattavaksi sen toimialaan kuuluvana.

SELVITYS

MMM on antanut siltä pyydetyn selvityksen, jonka jäljennös toimitetaan tämän päätöksen ohessa kantelijalle.

RATKAISU

Arviointi

Perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi (1 momentti).

Käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla (2 momentti).

Hallintolain 7 §:n mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomaisen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Hallintolain 8 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin. Neuvonta on maksutonta.

MMM:n selvityksen mukaan tiedustelun käsittelystä on vastannut erätalousyksikö, jonka vastuulle kuuluvat muun muassa metsästyslakia koskevat asiat. Selvityksen mukaan kantelijalle on vastattu 20.4.2018 kolmessa erillisessä sähköpostiviestissä, joissa on mm. selvennetty, mikä on ministeriön ja sen virkamiesten asema laintulkintaan liittyvissä kysymyksissä. Selvityksessä on kerrottu, että yksikön resurssit ovat rajalliset ja että yksikkö saa poikkeuksellisen paljon kansalaisten yhteydenottoja ja kysymyksiä, joihin pyritään vastaamaan mahdollisimman nopeasti. Kantelijalle on lähetetty vielä 26.6.2018 uusi vastaus asiassa. MMM on selvityksessään pahoitellut alkuperäisen vastauksen viivästymistä.

Kantelijan kysymys on ollut luonteeltaan yleinen ja liittynyt siihen, miten voimassaolevaa lainsäädäntöä on tulkittava. Siinä on ollut kysymys metsästyslain eräiden säännösten tulkinnasta, eikä kantelusta välity ainakaan suoranaista liityntää yksittäiseen hallintoasiaan tai hallintotoimintaan. Toisaalta metsästyslaki kuuluu maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalaan ja kysymys on ollut yksilöity ja asiallinen. Hallintolain 7 ja 8 §:n mukaiset palveluperiaate ja neuvontavelvollisuus ilmentävät hyvän hallinnon perusteita, joita viranomaisen on yleisemminkin toiminnassaan noudatettava. Myös hallintolain perusteluissa on todettu esityksen lähtökohtana olevan, että hyvän hallinnon perusteita sovellettaisiin viranomaistoimintaan yleisesti (HE 72/2002 vp, s. 49).

Olen ratkaisussani OKV/365/1/2017 todennut, että pääsääntöisesti viranomaisille osoitettuihin asiallisiin kirjoituksiin tulisi vastata kirjallisesti kohtuullisessa ajassa. Se, millainen vastaus sisällöllisesti täyttää hyvän hallinnon kriteerit, arvioidaan tapauskohtaisesti (ks. esim. ratkaisu OKV/1049/1/2017). Keskeisestä on, ettei tiedustelun lähettäjä jää epätietoiseksi siitä, mitä hänen tiedustelulle on tapahtunut (ks. esim. em. ratkaisu).

Kantelija on saanut vastauksen 12.1.2018 MMM:öön siirrettyyn tiedusteluunsa ensimmäisen kerran 20.4.2018 eli hieman yli kolme kuukautta siitä lukien, kun tiedustelu on ministeriöön saapunut. MMM on selvityksessään todennut vastauksen viivästyneen. Yhdyn tähän näkemykseen. Totean vielä, että viranomaiselle tulevien kysymysten ja tiedustelujen suuri määrä ei hallintolain perustelujen mukaan ole hyväksyttävä perustelu sille, että vastaaminen viipyy kohtuuttomasti (ks. HE 72/2002 vp, s. 63).

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Kiinnitän maa- ja metsätalousministeriön huomiota hyvään hallintoon kuuluvaan velvollisuuteen vastata kohtuullisessa ajassa tiedusteluihin.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Kimmo Hakonen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Laura Pyökäri

OIKEUSKANSLERINVIRASTO
